

je preklal lobanjo. Že itak ubiti je razrezal z nožem prsa in ji razparal trebuh. Domači so jo našli mrtvo v mlaki krvi. Sum nezasišanega zločina je padel na hlapca, katerega so začeli iskati. Našli so ga obešenega na škečnju, kamor se je podal koj po umoru v hlevu in je potegnil za seboj lestvo, da bi ga kedo ne motil pri obračunu s samim seboj.

Pobegli kaznjeneec prijet. Na mariborskem Glavnem trgu je zaustavil stražnik mlajšega moža, v katerem so prepoznali iz jetnišnice ljubljanskega okrožnega sodišča pobeglega večkratnega zločinca Jožefa Zakrajšek. Aretirani je doma iz Ravnika pri Rakeku, je star komaj 22 let in je po pobegu že zopet zagrešil vlom.

Krošnjar predan oblasti. Po Mariboru in okolici je dalje časa prodajal angleško sukno, ki pa se je izkazalo kot zelo slabo, 35 letni krošnjar Matej Avram iz Aten na Grškem. Oškodoval je več oseb in zaradi tega ga je prišla policija in ga je izročila obrtni oblasti. Po prestani kazni bo izgnan iz Maribora in bo moral poravnati raznim strankam povzročeno škodo.

Pretep v gramozni jami. V mariborski mestni gramoznici je prišlo do pretepa med tamkaj zaposlenimi pomožnimi delavci. 45letnemu Jakobu Geigerju so zlomili tri rebra in je dobil še hude poškodbe na glavi.

Nasilen dolžnik. Rud. Klančič, 34 letni kamnosek z Ribnice na Pohorju, je tirjal za dolg dolžnika, ki mu je vrnil opomin na vrnitev z zabodljajem v hrbet. Zabodeni se zdravi v mariborski bolnici.

Pijane surovine na delu. Pri Sv. Rupertu v Slov. goricah se je vršila slovesna blagoslovitev Slomšekovega doma, ki je bila zaključena z gledališko predstavo. Na večer so prišli iz urbane župnije pred dom razgrajati pijani fantje. Župan Janez Muršak se je podal pred hišo, da pozove razgrajace na red, a je dobil od še neodkritih surovine tako hud udarec s kamnom po glavi, da mu je počila lobanja in je moral v bolnico, kjer so ga operirali. Orožniki poizvedujejo za onim klatem,

ki ima na vesti zločin težke telesne poškodbe.

Krave in kure ukradli. Na Plaču ob severni meji so neznani storilci v noči vlomili v hlev posestnice Marije Žnuderl. Odpeljali so kravo in odnesli vse kure. Okradena ima 1200 Din škode.

Dva vlomilca prijeta. V Videžu pri Slov. Bistrici sta se splazila skozi vrtna vrata v hišo posestnika Ivana Marguča dva neznanca. Ker sta bila prepričana, da sta sama, sta prebrskala vse omare, stikajoč za denarjem. Pobasala sta več predmetov in na podstrešju sta izmaknila kos slanine. Prva ju je zasačila domača šestletna hčerkica, kateri sta ponujala dinar, če ji ma izda, kje ima oče shranjen denar. Otroka sta se lotila celo dejansko s pretepanjem, a ju je zmotila Margučeva žena, ki je pričela odklepiti vežna vrata. Lopova sta se spustila v beg, za njima jo je ubral hišni gospodar, ki se je bil pravkar vrnil. Priskočili so mu na pomoč sosede in kmalu so imeli oba klateža, ki sta Jernej Korošec od Sv. Jerneja pri Ločah in Martin Slemenšek iz Belih vod. Oba so izročili orožniki sodišču.

Nepopoljšljiv tat. Na odgonsko postajo v Ptuj je bil poslan iz Sarajeva 35letni Ivan Flegarič, pristojen v Dornovo pri Ptujju. Iz Ptujja se ni podal v pristojno občino, ampak se je vtihotopil v trgovino Legvart, kjer se je založil z raznim blagom, a so ga zasačili in predali policiji. Na policiji so ugotovili, da je Flegarič izgnan iz vseh večjih mest in ima marsikaj na vesti.

Nevarno obklan. V celjski bolnici so našli na glavi, prsah in po rokah 19 zabodljajev z nožem hlapcu Francu Nemeču, ki je uslužben pri posestnici Tereziji Šepec v Vrbju pri Zalcu. V krčmi na Ložnici ga je obdelal z nožem neki posestnikov sin iz Vrbja. Dva zabodljaja sta smrtno nevarna.

Skočila 12 m globoko. V Celju v Krekovi ulici je skočila iz podstrešnega okna in je padla na cesto 12 m globoko 28 letna živčno bolna šivilja. S hudimi notranji-

Oglas je reg. pod S. Br. 2762 od 19. XI. 1934.

mi poškodbami in v nezavestnem stanju so jo prepeljali v bolnico.

Napaden in ubit. Koruzo so kožuhali pri posestniku Ureku v Zlogonskem v župniji Kapele pri Brežicah. Po opravljenem delu je prišlo do napada posestnika Franca Vebleta iz Zlogonskega. S koli sta ga pobila: 34letni posestnikov sin Franc Urek iz Zlogonskega in 21 letni posestnikov sin Andrej Duhic iz Zgor. Sušice na Bizeljskem. Veble je dobil tako hude poškodbe po celem telesu, da jim je drugi dan po napadu podlegel v celjski bolnici. Napadalca sta po zločinu pobegnili. Urek je pribežal v Celje, kjer je bil od policije prijet na mestnem poglavarstvu. Duhica so aretirali orožniki v okolici Dobove. Oba storilca sta sedaj v zaporih celjskega okrožnega sodišča.

Radi izgube službe si hotela vzeti življenje. V ljubljansko bolnico so spravili iz Podgore pri St. Vidu v ljubljanski okolici služkinjo s prerezanim trebuhom. Zgubila je službo in si je hotela iz obupa sama končati življenje. Revo so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer so jo rešili.

Pastir ustreljen v nogo. Blizu letališča v Ljubljani je šel skozi gozd 13 letni pa-

Najstarejši samomorilec.

V Bombaju v Indiji se je vrgel iz 5tega nadstropja in je obležal mrtev 117 letni bivši trgovec Chadji Moti Chadji. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da je sit življenja. Do svoje smrti je bil še izredno močen in je lahko čital ter pisal brez očal.

Kino in gramofon kot šolska pripomočka

V južnoafriški uniji so skoraj vse šole opremljene s kinomatografskimi aparati, ki omogočajo učiteljem predavanje vsakovrstnih snovi z živimi slikami. V zadnjem času izpopolnjujejo ta nazorni pouk še z gramofonskimi ploščami. Težke snovi fiksirajo enkrat za vselej na gramofonske plošče,

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

Proti večeru je Ravnjak pospravil svoje pisarije in jo je mahnil k št. Ožboltu. Tu je do pozne noči obsedel v gostilni. Slabe volje se je vrnil in šel h kraju, toda zaspati ni mogel. Iznenada je skozi priprto okno nekaj priletelo in udarilo po podu. Zunaj je zalajal pes. Naglo je vžgal luč, vstal in našel na tleh nekaj belega: bil je kamen, okoli tega pa privezan listek. Razgrnil je papir in čital, kar je, kakor je bilo soditi, napisala kaka nerodna ženska roka:

»Ravnjak, počakaj z ženitvijo! Kmalu izveš, da Pavla ni ciganka, ampak poštena kmečka hči. Kot otroka so jo ugrabili.«

Za trenutek je kakor okamenel, tako se je zavzel; potem se je razjezil:

»Salamenski ponočnjaki! Nič drugega jim ni v mislih kakor to, kako bi ljudem spanje kradli in si norce iz njih brili.«

Šel je pred hišo, psa, ki je bil na verigi; odvezal, pogledal okoli hlevov, pa ni nikjer ničesar ugledal in ne začul. Ko se je vrnil v sobo, je listek ponovno prebral; tedaj se je hudo vznemiril. Ko bi bilo morda

22

le res? Saj Pavla res nima nič ciganskega na sebi — edino polti je bolj temne, lasje so ji črni in oči. Pa vendar ni vsak tak človek cigan. Ali zakaj se tisti ali tista, ki mu piše, ne prikaže in ne pove, kar ve? Kaj se skriva? — Je le vse skup norčija in potegavščina. Sicer pa: naj bo, kakor že! On ne more ničesar več spreminjati.

Pol ure po tem dogodku na Ravnah je zgoraj pri čevljarju nekdo potrkal. Urška je bila že pri durih in je odprla ciganu. Hlastno ga je vprašala:

»Ali je šlo po sreči?«

»Imenitno,« je odgovoril cigan. »Listek že ima.«

»Kaj bomo zdaj?«

»Nič. Počakali bomo na jutri.«

Stopila sta v sobo, kjer je Cenc že smrčal za pečjo. Urška ga je stresla in jela oštevat:

»Najprej piskaš in trobiš, da noriš ljudi in živino; zdaj pa žagaš in hrliš, da človek še svoje besede ne čuje.«

»Ali je prišla Jerca?« je vprašal Cenc napol v spanju.

»Figo je prišla. Sploh ne pride ali pa šele teda, ko bo že prepozno.«

»Prepozna. Jerca nikoli ni, rajši prezgodnja. Noge ima in ti gre, da bi se še z vlakom dala. Škoda, da čevljev ne da pri meni delati! Bi še bolj mogla iti. Gotovo pa je že doma in smrči v svoji bajti.«

— in že se je tudi Cenc obrnil in zasmrčal.

stir Franc Polanc, doma iz Vojnika. Neznanec je oddal strel iz puške, ki je dečka zadela v desno nogo. Ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Iz političnega maščevanja — požig. V Dragatušu na Dolenjskem so našemu kandidatu Francu Štefaniču politični nasprotniki požgali 5000 Din vredni kozolec.

Izpred sodišča.

Za uboj sedem let ječe. Dne 23. X. je odgovarjal pred senatom mariborskega okrožnega sodišča radi zločina uboja 24-letni viničarski sin Alojz Kamet iz Počehove pri Mariboru. Letos 5. julija je prišlo v krčmi na Košakih pozno zvečer do pretepa, med katerim je dobil čisto miren in neudeležen harmonikar Alojz Majer zabodljaj v trebuh. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je že drugi dan umrl. Na podlagi izpovedi prič je bil Kamet kljub zanikanju krivde obsojen na sedem let ječe.

Radi tatvin in prevar obsojen na 2 leti ječe. Pred senatom okrožnega sodišča v Celju je dal te dni odgovor 29 letni delavec Franc Gracer iz Ljubljane zaradi štirih tatvin in prevar. Obsojen je bil na 2 leti robije, ker že ima predkazni zaradi kraje in pretepev.

Slovenska Krajina.

Resnica radi resnice. Kakor je že širšemu občinstvu znano, si je klub prekmurskih akademikov nadel nalogo, da ustvari takozvano letočo knjižnico za slovenski živelj v Slovenski krajini. Tako smo tudi te dni brali v »Jutru« št. 240 z dne 16. oktober t. l., pod naslovom »Iz življenja na deželi, Kranjska«, da se je tej akciji pridružil tudi Akademsko društvo v Kranju in hoče z nabiranjem leposlovnih knjig podpreti akcijo svojega odličnega tovariša v Prekmurju. Tiho bi bili, če nas ne bi pičila ugotovitev v tem članku, kjer se ugotavlja, da se po Prekmurju zelo širi madžarska propaganda, češ, zato je potrebno nabirati knjige po Sloveniji in jih poslati v Slovensko krajino, da nas ne bo vzela madžarska propaganda. Zdi

se nam potrebno ugotoviti, da je ta akcija za nas Prekmurce od strani kluba prekmurskih akademikov odveč in bi nas veliko bolj veselilo, če bi si ti prekmurski akademiki nadeli za naslov dela nekaj, kar jih ne bi vodilo v čudne in tako nezaželjene rdeče vode. Naš slovenski živelj je vse preveč zaverovan v svoje stalno prepričanje in ima tudi svoje narodno zavedno čuvstvo, zato odklanja takozvane letoče knjižnice, pač pa si želi pametnih in mirnih akademikov, da ne bodo zopet kazali na nas kot na kake čudake. To vsem prizadetim v pomislek in opomin!

Regulacijska dela na Muri. Proračun za regulacijska dela na Muri znaša za leto 1936-37 720.000 Din. Ta svota je predvidena za spodnji del murske proge, to je za del, ki leži ves na jugoslovanskem ozemlju. Od svote 720.000 Din je 100.000 Din državnega fonda kot redni kredit, ostali del 60.000 Din pa je dotacija banske uprave Dravske banovine in je deljena na banovinski gradbeni fond in na fond iz bednostnega sklada. Predvidena je tudi svota 120.000 Din za dela na Muri pri Murskem Središču med železniškim in cestnim lesenim mostom. Celoten proračun za regulacijska dela pa znaša 3.500.000 Din, ki se bo v etapah nakazoval za večja dela na Muri, o kateri je znano, da dere kot hudournik. Za obmejni del Mure pa je razpisana druga ofertalna licitacija za 26. oktober t. l. pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani, Gledališka ulica 8 IV. Proračun znaša Din 941.329 Din. Na notranji pregli se sedaj dela na sledečih krajih: V Izakovcih, Veržeju, v Bakovcih, Krogu in v Hrustje-Moti. Končana so pa že dela v Bunčanah in na Melincih. Zaposlenih delavcev je sedaj 110, ki pa se izmenjavajo vsakih 14 dni. Kakor hitro pa bodo urejene zemljiško-knjižne zadeve v Murskem Središču, se bo z delom tudi tukaj takoj začelo, kar bi bilo pa že zelo potrebno, ker je Mura tukaj tudi zelo velika nasprotnica dobre zemlje in jo odnaša ob povodnjih v velikih količinah. Kakor je torej razvidno, so dela pri murski regulaciji zelo obsežna, vendar pa bi bila potrebna še veliko bolj sistematična regulacijska dela, ker je znano, da Mura ob povodnjih preplavi daleč naokrog polja in travnike in povzroča milijonsko škodo. Zato bi bilo potrebno, da se najme večje investicijsko posojilo in bi

se regulacijska dela naj izvrševala povsod sistematično, kar kaže dovolj zgovorno avstrijski del Mure, kjer je cela proga zregulirana z betonskimi kvadri, kar zelo dobro varuje brežino in je zemlja varna pred deročimi valovi Mure ob velikih povodnjih. Zemlja ob Muri je zelo rodovitna, na njej uspeva posebno dobro koruza in tudi drugi poljski pridelki, prav tako so tudi travniki prvovrstni, zato bi bilo potrebno, da se končno saj omeji odnašanje zemlje, če se že ne more popolnoma preprečiti murskih poplav.

Zračni napad na Lendavo. Dne 22. oktobra so priplula okrog ene ure popoldne tri motorna letala, ki so izvršila napad na Lendavo. Posadka tukajšnjega vojaštva je ukrenila vse potrebno za obrambo mesta. Tudi je streljala na letala v svrhu obrambe. Občinstvo se je držalo strogih predpisov in se umaknilo iz ulic v hiše.

Zločin požiga pred sodniki. Mariborsko sodišče je obsodilo 21. oktobra zaradi požiga starejšega mladoletnika K. in Ukalea Aleksandra Šeruga iz Sela. Meseca februarja sta obtožena zažgala klet posestnika Balajca. Šeruga sam pa je posadil rdečega petelina na hišo posestnika Kodile. Oba sta pred sodniki očitana dejanja priznala in je dobil K. 8 mesecev strogega zapora, Šeruga pa 1 leto robije.

Črenšovci. Ker se vsled slabe udeležbe članstva občini zbor ni vršil v nedeljo 18. oktobra, se bo vršil v nedeljo 8. novembra v istih prostorih in z istim dnevnim redom. K polnoštevilni udeležbi Vas vabi — odbor.

Sobota. Sedež občine Murska Sobota okolica je v Soboti, čeprav Sobota ne spada zraven. K tej občini spadajo vasi Bakovci, Krog, Črnci, Satahovci in Rakičan. Občina je bogata, pa ima zelo veliko nujnih potreb. Vsi kraji imajo do Sobotne eno uro in še čez hoje, le Rakičan je bližje. Soglasna želja prebivalcev je, da bi bil sedež ali v Bakovcih, ki ima okrog 1200 prebivalcev, ali v Krogu. To je približno v središču. V Soboti da občina za najemnino 400 Din mesečno, v vasi bi dala le 100 Din ali pa še manj, isto je s kurjavo in čiščenjem. Volilci so se razgibali in bodo prosili prenos sedeža in upamo, da bo notranje ministrstvo ugodilo upravičeni želji.

Sv. Sebeščan. Na tukajšnjem pokopališču je dal g. Benko, narodni poslanec, izkopati teles-

Kar pa je za Jerca rekel, ni bilo čisto res. Jerca je bila več ko za dvajset ur hoje daleč od Bistrice. Sinoči je hitela na vlak in v — Maribor. Tu je prenočila pri neki znani branjevki, zjutraj pa je poiskala najprej tistega gospoda, ki je bil pred leti pri št. Ožboltu za provizorja. Ko je temu na kratko razložila, kaj jo je prignalo v mesto, jo je ta poslal s pisemcem h kaznilniškemu kuratu — in tako je stala ob devetih že pred ravnateljem mariborske kaznilnice. Krátko in jasno mu je razložila vso zadevo zaradi Pavle, ki jo je bila vzela za svojo, kako je in kaj in da je reč nujna. Ravnatelj je koj spoznal, da Jerca ni kaka taka klepetava ženska, in ji je verjel. Nekaj je še vprašal, potem pa obljubil, da bo Silvestra, ki je v tej kaznilnici sedel, trdo prijel in skušal iz njega kaj izvleči. Naj bi prišla Jerca okoli poldne zopet sem v pisarno; tedaj bo morda že kaj izvedela.

Uro nato sta pripeljala dva paznika Silvestra uklenjenega v ravnateljevo pisarno. Silvester, ki mu je bila desnica pohabljena, je mrko pogledal ravnatelja in mladega pisarja za mizo. Tedaj je dejal ravnatelj strogo:

»Nov zločin je prišel na dan, ki si ga zagrešil pred tri in dvajsetimi leti. Zaradi tega boš šel na vislice.«

Silvester je zlezal na kup. Strah in groza sta mu bila v očeh.

»Umoril si otroka.« je nadaljeval ravnatelj, »dve letno deklico, ki je bila dedinja velike kmetije.«

Silvester se je začudil. Ves iz sebe je bil zaradi strašne obtožbe in je vzkliknil, ne da bi dovolj premislil:

»Ni res! Umoril je nisem.«

»Ne taj!« je zagrmel ravnatelj; »oni drugi je že priznal.«

»Kateri drugi?«

»To veš sam. — Ti si spravil deklo v kraj, ti si kriv; oni je kriv le toliko, ker je vedel za tvoj zločin. Zato ga tudi ne čaka najhujša kazen. Ti pa pojdeš na vislice.«

»Preklete!« je zaklel kaznjenec in postal rdeč od jeze; »stara mrha, ki je vse skuhal, bi se rad izmazal in mene potlačil... ali zdaj ne bom več tiho; vse bom povedal.«

»Ali torej priznaš, da si jo umoril?«

»Nikoli! Saj še živi — vsaj lani je še živela.«

»Seveda, reči je to lahko! Kdo ti naj verjame?«

»Saj to deklo je Vanda ali — kakor jo zdaj kličejo: Pavla, tista, ki je lani na Ravnah služila in ki sem jo po nesreči oklal.«

Ko je ravnatelj na videz neverno majal z glavo, je Silvester na dolgo in široko pripovedoval, kako je vse bilo, ravnatelj pa mu je vmes še postavljaj razna vprašanja.

(Dalje sledi.)

te plošče so učnim močtem na razpolago in jim prihranijo ponavljanje. Pri pouku prirodoslovja dajejo gramofonske plošče n. pr. opise vsakovrstnih živali, pa posnemajo pri tem tudi njih glasove, kar pouk zelo poživlja.

Latinsčina spet mednarodni jezik.

V italijanskem prosvetnem ministrstvu se zadnje čase bavijo z načrtom, po katerem naj bi latinsčina spet dobila svoj stari pomen kot mednarodni jezik. V ta namen namerava italijansko prosvet. ministrstvo vpeljati posebne radijske oddaje na vseh italijanskih postajah v latinski čini. To bo menda prvič, da se bo latinsčina slišala razen pri oddajah službe božje.